

Grønne milliarder er det nye sort
- tid til større ambitioner

Højdepunkter

WWF Verdensnaturfondens undersøgelse af de 16 største danske pensionskasser

UDVIKLING SIDEN 2018

STØRRE KLIMAFOKUS HOS DANSKE PENSIONSKASSER. NU ER DET TID TIL KLIMAHANDLING.

Flere refererer til Paris-aftalen og har indrettet deres investeringsarbejde herefter: 12 pensionskasser refererer nu til Paris-aftalen i deres investeringspolitik. Næsten halvdelen af pensionskasserne har systematisk integreret Paris-aftalen i arbejdet med investeringer. Men der er brug for, at alle kommer med og at ambitionsniveauet øges til 1,5- gradersmålet.

Over halvdelen har formuleret mål om at øge investeringer i grøn energi: 10 pensionskasser har nu sat mål, men flere mangler stadig at udtrykke en konkret tidshorisont, beløb og omfang. Også her skal ambitionsniveauet øges.

Fortsat flere grønne investeringer: Generelt ses en stigning i beløb og andel af grønne energiinvesteringer. Men den reelle andel af grønne energiinvesteringer er stadig lille.

Der er en begyndende udvikling for frasalg af fossile investeringer: Lærernes Pension, PKA og MP Pension går forrest med strategier for frasalg. Disse kan styrkes yderligere mht. at omfatte alle fossile energityper samt fastsætte årlige målsætninger. Det er kritisk, at resten af feltet også går i gang med formulering af frasalgsstrategier.

Øget transparens og fokus på klima i det aktive ejerskab – men der er stadig vej igen: 14 pensionskasser har klima som et selvstændigt fokus i det aktive ejerskab. Der er øget transparens omkring aktivt ejerskab, både gennem offentliggørelse af stemmeafgivelse og dialoglister. Men generelt mangler dokumentation for effekten af aktivt ejerskab, tydeligere krav om grøn omstilling med tidshorisont og frasalg som konsekvens.

Flere ekskluderer på baggrund af klima og er transparente omkring det: 15 pensionskasser udarbejder og offentliggør en eksklusionsliste. 11 af pensionskasserne har nu skrevet selskaber på eksklusionslisten på baggrund af klimahensyn.

Nye tiltag samt øget opbakning til internationale investorkoalitioner og initiativer: Nye tiltag som UN Net-Zero Asset Owners Alliance hæver ambitionsniveauet for institutionelle investorer med mål om klimaneutralitet i 2050 for den fulde investeringsportefølje. Stadig flere pensionskasser støtter op om tiltag som Climate Action 100+, der allerede har vist gode resultater

Pensionskasse	Total 2019	Udvikling 2018-2019
PKA	11	2
MP Pension	11	5
PenSam	10	4
Industriens Pension	9	4
Pension Danmark	9	4
PFA	9	2
AP Pension	8	6
Lægernes Pension	8	2
P+	8	2
ATP	7	1
Danica Pension	7	4
Lærernes Pension	6	2
SamPension	6	1
Velliv	5	-
PBU	5	1
TopDanmark	1	1
Point / Maks.	120 / 192	Gns. udvikling 2,6 point

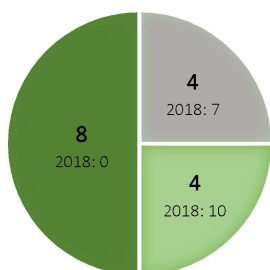
STATUS 2019

PENSIONSKASSERNES KLIMAFOKUS – FORDELEING PÅ UNDERSØGELSENS 6 KRITERIER.

■ 0 point ■ 1 point ■ 2 point

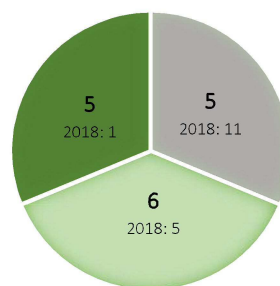
PARISAFTALEN

- Ingen reference til Paris-aftalen
- Reference til Paris-aftalen, men begrænset integration af aftalen
- Reference til Paris-aftalen og integration af aftalen

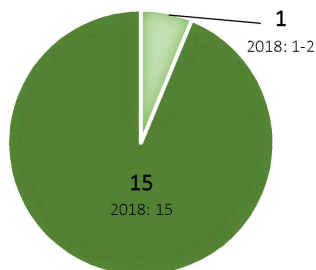
MÅL OM AT ØGE INVESTERINGER I GRØN ENERGI

- Intet mål
- Kvalitativt mål
- Kvantitativt mål

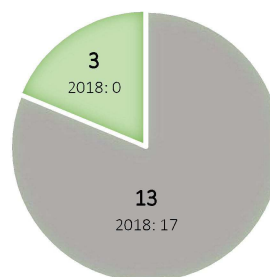
NUVÆRENDE GRØNNE INVESTERINGER

- Ingen grønne investeringer
- Grønne aktie- og fondsinvesteringer
- Grønne aktie og fondsinvesteringer + større direkte grønne investeringer

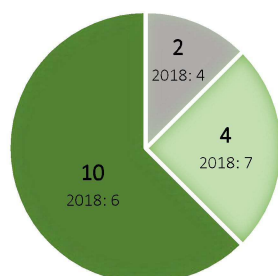
MÅL OM FRASALG AF FOSSIL ENERGI

- Intet mål
- Kvantitativt mål
- Kvalitativt mål

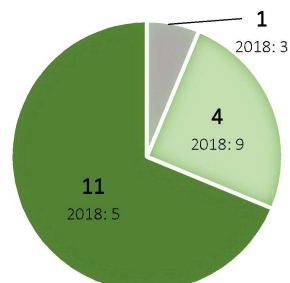
AKTIVT EJERSKAB

- Ikke klimafokuseret aktivt ejerskab
- Klimafokuseret aktivt ejerskab, men mangler transparens
- Klimafokuseret aktivt ejerskab med transparens

EKSKLUSIONER

- Eksklusionsliste ikke offentliggjort
- Eksklusionsliste offentliggjort
- Eksklusionsliste offentliggjort samt eksklusioner pga. klimahensyn

OM UNDERSØGELSEN

Undersøgelsen har til formål at vurdere pensionskassernes klimafokus i deres investeringsarbejde – særligt gennem systematik, mål og transparens. Undersøgelsen er baseret på pensionskassernes egne svar i en spørgeskemaundersøgelse (gennemført i juni-juli 2019). Dette er suppleret af en dokumentanalyse af information på hjemmesider, i årsrapporter og samfundsansvarsrapporter samt af opfølgende mailkorrespondancer (juli-september 2019). Udarbejdelsen af rapporten er afsluttet den 30. september 2019.

Pensionskasserne er givet point på baggrund af et sæt bedømmelseskriterier udarbejdet af WWF. I hver kategori tildeles point på henholdsvis 0, 1 og 2, hvor 2 er bedst. Der er seks kategorier og dermed kan der maksimalt opnås 12 point. De seks kategorier, der indgår i vurderingen i 2019 er 1) Integration af Paris-aftalen i investeringspolitikken, 2) Målsætning for investeringer i grønne energiteknologier, 3) Konkrete investeringer i grøn energi, 4) Målsætninger for frasalg af investeringer i fossil energi, 5) Aktivt ejerskab og 6) Eksklusion.

Medvirkende pensionskasser: AP Pension, ATP, Danica Pension, Industriens Pension, Lægernes Pension, Lærernes Pension, MP Pension, P+, PBU, PenSam, Pension Danmark, PFA, PKA, SamPension, TopDanmark og Velliv.

Undersøgelsen er udarbejdet af WWF's Trine Glue Doan og Kristoffer la Cour.

WWF OG ARBEJDET FOR GRØNNERE INVESTERINGER

Pensionskasseundersøgelsen 2019 er den femte i rækken af lignende pensionskasseundersøgelser foretaget af WWF. WWF arbejder for en grøn omstilling af verdenssamfundet bl.a. gennem eksplicit fokus på at fremme bæredygtige investeringer samt reducere fossile investeringer. WWF arbejder med institutionelle investorer i Danmark og EU, og har i dansk kontekst særligt fokus på de danske pensionskasser.

WWF er med-initiativtager på Science Based-Targets Initiative (SBTi), der gør det muligt for virksomheder at sætte forskningsbaserede mål i overensstemmelse med Paris-aftalens 1,5 graders-mål og efterleve disse. I første halvår af 2020 forventes lancering af en ny SBT-model til institutionelle investorer til efterlevelse af 1,5 graders-målet i investeringsporteføljen.

WWF er også strategisk partner i Net-Zero Asset Owners Alliance – en ny investorkoalition af verdens største institutionelle investorer lanceret på FN's Klimatopmøde i New York 2019. Alliancens medlemmer tilslutter sig målsætningen om at gøre deres investeringsporteføljer klimaneutrale senest i 2050 samt at arbejde for at begrænse temperaturstigningen til maksimalt 1,5 grader. Desuden er WWF medlem af Forum for Bæredygtig Finans (lanceret i 2019).

Læs hele WWF's Pensionskasseundersøgelse 2019: [wwf_pensionskasserapport_2019_3_.pdf](#)

Læs mere om Science-Based Targets her: <https://sciencebasedtargets.org/>

Læs mere om Net-Zero Asset Owners Alliance her: <https://www.unepfi.org/net-zero-alliance/>

Kontakt Trine Glue Doan: t.doan@wwf.dk / +45 22 68 81 04

ATP: 7 point (tidl. 6 point)

Medlemmer: ca. 5.200.000 (2018) **Aktiver:** ca. 909 mia. kr. (2018)

Status: Positivt at ATP udøver aktivt ejerskab med fokus på klima og med transparens ift. dialog og stemmeafgivelse.

Anbefalinger: Støt eksplicit op om Paris-aftalen i investeringspolitikken og gentag scenarieanalysen systematisk på årlig basis. Sæt mål for frasalg af investeringer i fossil energi samt konkrete mål om at øge investeringer i grøn energi.

- 1. Investeringspolitikken er indrettet efter at understøtte Paris-aftalens mål: 1 point** • ATP har indirekte men substantielt fokus på Paris-aftalen i investeringsarbejdet, hvor hensyn til klima er fremgår tydeligt i ATP's Politik for Samfundsansvar for Investeringer. Herunder opgøres CO₂-aftryk ud fra TDFC-anbefalingerne, ligesom der er gennemført en klimafokuseret scenarieanalyse og stress-test af porteføljen ud fra PACTA (2 Degree Investing Initiative). ATP tydeliggør, at ovennævnte klimarelaterede analyser har indflydelse på investeringsarbejdet, hvorfor ATP bl.a. vurderer ift. klima i deres aktieudvælgelsesproces. ATP har dog ikke besluttet at gentage den klimarelaterede scenarieanalyse systematisk, hvilket WWF ser som grundlæggende ift. at sikre en tilstrækkelig grad af klimasystematik. Samtidig refererer ATP ikke direkte til Paris-aftalen i ATP's investeringspolitik eftersom "der generelt ikke henvises til konkrete konventioner". Alt i alt kvitteres der med 1 point. WWF ser gerne, at ATP tilføjer en eksplicit reference til Paris-aftalen for at sende et klart signal til investeringsverdenen, og at ATP beslutter at foretage en klimarelateret scenarieanalyse systematisk på årlig plan.
- 2. Målsætning om øgede investeringer i grøn energi: 1 point** • 1 point gives på baggrund af ATP's ønske og forventning om at "øge sine investeringer i grønne energi-investeringer markant". Dette er formuleret som svar i undersøgelsen ligesom det er i overensstemmelse med ATP's udmeldinger i samfundsansvarsrapporten. Før der kan gives 2 point her, mangler målsætningen konkretisering ift. omfang (sektorer, aktivklasser) samt beløb og tidshorisont.
- 3. Investeringer i grøn energi: 2 point** • 2 point gives på baggrund af ATP's investeringer i grøn energiteknologi, der omfatter både aktieinvesteringer, fonde med fokus på selskaber inden for grøn energiteknologi samt direkte investeringer. Særligt kan tilsagn på 1,7 mia. kr. til CIP's Emerging Markets fund og investering på 650 mio. kr. til bilbatteriproduktion (Northvolt, Sverige) fremhæves som nogle af ATP's største grønne investeringer, ligesom ATP har mere end 15 mia. kr. investeret i grønne obligationer. Andelen af grønne energiteknologiinvesteringer er steget siden sidste undersøgelse (2018) og forventes at stige markant i 2019.
- 4. Målsætning om frasalg af investeringer i fossil energi: 0 point** • 0 point gives, fordi der endnu ikke er formuleret en reel målsætning for frasalg af disse investeringer - hverken kvalitativt eller kvantitativt. ATP har fortsat investeringer i fossil energi.
- 5. Aktivt ejerskab i relation til klima: 2 point** • ATP får 2 point, da der udøves aktivt ejerskab med fokus på klima med transparens ift. dialog og stemmeafgivelse. Pensionskassen varetager selv det aktive ejerskab, der tager udgangspunkt i en række processer, herunder "fact-finding", tematisk engagement, kontinuerlig dialog, dialog gennem generalforsamling mv. Herunder er

klimarapportering, klima og transport samt cirkulær økonomi tydelige temaer ifm. ATP's aktive ejerskab. Pensionskassen offentliggør detaljeret information om stemmeafgivelse samt overblik over selskabsdialoger. ATP er desuden medlem af Climate Action 100+, hvor aktivt ejerskab bl.a. har ledt til en ændring i Shells forretningsstrategi med reduktionsmål for CO₂-udledning.

- 6. Eksklusioner: 1 point** • Der gives 1 point for offentliggjort eksklusionsliste. Til gengæld har ATP ikke foretaget eksklusioner direkte på baggrund af klimahensyn.